Kinh Sāleyyaka (Sāleyyaka Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

41. KINH SÃLEYYAKA (Sãleyyaka Suttăỳ

439. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn đang du hành trong nước Kosala (Kiều-tát-la) cùng với đại chúng Tỷ-kheo đi đến một làng Bà-la-môn của dân chúng Kosala tên là Sãlã. Các gia chủ Bà-la-môn ở Sãlã nghe rằng: "Người ta nói Sa-môn Gotama là Thích tử, xuất gia từ gia tộc Sãkya, đang du hành trong nước Kosala với đại chúng Tỷ-kheo, và đã đến Sãlã. Tiếng đồn tốt đẹp sau đây được truyền đi về Tôn giả Gotama: 'Đây là Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Bien Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện The, Tliế Gian Giải, Vô Thượng Si, Điều Ngự Trượnệ Phu, Thiên Nhơn Sư, Phật5 Thế Tôn. Với thắng trí, Ngài tự thân chứng ngộ the giới này cùng với Thiên giới5 Ma giới, Phạm thiên giới, cùng với chúng Sa-môn? Bà-la-môn, các loài trời và loài người. Khi đã chứng ngộ, Ngài còn tuyên thuyết điều đã chứng ngộ. Ngài thuyết pháp sơ thiện, trung thiện, hậu thiện, đầy đủ văn nghĩa. Ngài truyền dạy Phạm hạnh hoàn toàn đầy đủ trong sạch. Lành thay, nếu được yết kiến một bậc A-la-hán như vậy!M, Rồi các gia chủ Bà-la-môn ở Sãlã đi đến chỗ The Ton ở; sau khi đen, mot so đảnh le The Ton roi ngôi xuông một bên; mot sô nói lên ĩýiững lời chào đón thân hữu xã giao yới Thê Tôn rôi ngoi xuông một bên; một số chap tay vái Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên; một số nói lên ten họ của mình trước mặt Thế Tôn rồi n^ồi xuống một bên; một số giữ im lặng rồi ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuông một bên, các gia chủ Bà-la-môn ở Sãlã bạch Thế Tôn: -Tôn giả Gotama, do nhân gi, do duyên gi, ở dây, một số hữu tình sau khi thân hoại mạng chung, phải sanh vào cõi dữ5 ác thú, đọa xứ5 địa ngục? Này Tôn giả Gotama, do nhân gi, do duyên gì5 ở đây? một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, thiên giới, cõi đời này? Này các gia chủ, do nhân hành phi pháp, hành phi chánh đạo, này các gia chủ? mà như vậy5 ở đây có một số loài hữu tình, sau khi thân hoại mạng chung phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh dạo, này các gia chủ, mà như vậy? ở đây có một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh thiện thú, thiên giới? cõi đời này. Chúng con không thể hiểu đầy đủ những gì Tôn giả Gotama thuyết một 1 Xem M.l. 290; III. 45; A. I. 47, 127; V. 263, 285. Tham chiếu: Tạp.(T.02. 0099.1042-1043. 0272c 18- 0273a28).

310 KINH TRUNG Bộ

cách vắn tắt nếu không được ^iải thích rộng rãi. Lành thay, nếu Tôn giả Gotama thuyết pháp cho chúng con để chúng con có thể hiểu đầy đủ những gì Tôn giả Gotama thuyết một cách vắn tắt! Như vậy, này các gia chủ, hãy nghe và khéo tác ý? Ta sẽ giảng. Thưa vâng, Tôn giả. Các vị gia chủ Bà-la-môn ở Sãlã vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau: 440. Này các gia chủ, có ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo; có bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo; có ba loại ý hành phi pháp, phi chánh đạo. Này các gia chủ. thê nào là ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo? ơ đây? này các gia chủ? có người sát sanh, tàn nhân, tay lâm máu, tâm chuyên sát hại đả thương, tâm không từ bi đối với các loài hữu tình.2 [Người này] lấy của không cho, bất cứ tài vật gì

của nẸười khác hoặc tại thôn làng hoặc tại rừng núi, không cho người ấy, người ấy lẫy trộm tài vật ấy. Người ấy sống tà hạnh đối với các dục, giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở9 có cha che chở, có mẹ cha che chở9 có anh che chở, có chị che chở, có bà con che ch&, đã có chồng, được hình phạt gậy gộc (saparidandã) bảo vệ? cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Như vậy? này các gia chủ5 là ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo. Này các gia chủ5 thế nào là bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo? Ở đây, này các gia chủ, có người vọng ngữ, đến chỗ tập hội? hay đến chỗ chúng hội5 hay đến giữa các thân tộc, hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc, khi được dẫn ra làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì ông biêt ; dâu cho người ây không biêt, người ây nói: “T6i bjết”; dầu cho người ấy biết, người ấy nói: uTôi không biết”; hay dầu cho người ấy không thấy, người ấy nói: "Tôi thấy” hay dầu cho người ấy thấy, người ấy nói: "T6i không thấy.” Như vậy, lời nói của người ấy trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ, hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì. Và người ấy là người nói hai lưỡi? nghe điều gì ở cho nay, đen cho kia nói đê sanh chia rẽ ở những người nay;3 nghe điêu gì ở chỗ kia, đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy, người ây ly gián những kẻ hòa hợp hay xúi giục những kẻ ly gián, ưa thích phá hoại, vui thích phá hoại, thích thú phá hoại, nói những lời đưa đên phá hoại. Và người ấy là người nói lời thô ác. Bất cứ lời gì thô ác (andaka). tàn ác, khiến người đau khổ, khiến người tức giận, liên hệ đến phẫn nộ5 không đưa đến thiền định, người ấy nói những lời như vậy. Và người ấy nói những lời phù phiếm, nói phi thời, nói những lời phi chơn, nói những lời không lợi ích, nói những lời phi pháp, nói những lời phi luật5 nói những lời không đáng gìn giữ. Vì nói phi thời nên lời nói không có thuận lý? không có mạch lạc, hệ thống, không có lợi ích. Như vậy, này các gia chủ, có bôn loại khâu hành phi pháp5 phi chánh đạo. Và này các gia chủ, thế nào là ba loại ý hành phi pháp, phi chánh đạo? Ở

2 MIL 97 và III. 203; 4 V. 289. 3D. I. 4.

đây, này các gia chủ, có người có tham ái, tham lam tài vật kẻ khác, nghĩ rằng: "Oi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!,, Lại có người có tâm sân? khởi lên hại ý, hại niệm như sau: "Mong rằng những loài hữu tình này bị giết? hay bị tàn sát? hay bị tiêu diệt, hay bị tàn hại, hay mong chúng không còn tồn tại!' Lại có người có tà kiến, có tưởng điên đảo như: "Không có bố thí, không có kết quả của bố thí, không có tế lễ3 không có cúng dường, các hành vi thiện ác không có kêt quả dị thục, không có đời này, không có đời sau, không có mẹ, không có cha, không có các loại hóa sanh, trong đời không có các Sa-môn? Bà-la-môn chơn chánh hành tri, chơn chánh thành tựu, sau khi tự tri, tự chứng lại tuyên bố cho đời này và cho đời sau." Như vậy5 này các gia chiỉ, là ba ý hành phi pháp5 phi chánh đạo. Như vậy5 do nhân hành phi pháp, hành phi chánh dạo, này các gia chủ, ở dây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung, phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. 441. Này các gia chủ, có ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo; có bốn loại khẩu hành đúng pháp,

đúng chánh đạo; có ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Này các gia chủ, thế nào là ba loại thân hành đúng pháp5 đúng chánh đạo? Ở đây? này các gia chiỉ, có người từ bỏ sát sanh,4 tránh xa sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiêm, biêt tàm quý? có lòng từ? sông thương xót đên hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình; từ bỏ lấy của không cho5 tránh xa lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác, hoặc tại thôn làng, hoặc tại rừng núi không cho người ấy, người ấy không lấy trộm tài vật ấy; từ bỏ sống theo tà hạnh đối với các dục, không giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở, có cha che ch&, có mẹ cha che chở? có anh che ch&, có chị che chở? có bà con che chở, đã có chông, được hình phạt gậy gộc bảo vệ5 cho đên những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Như vậy? này các gia chủ, là ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Và này các gia chủ5 thế nào là bốn loại khẩu hành đúng pháp, đúng chánh đạo? Ở đây5 này các gia chủ, có người từ bỏ vọng ngữ? tránh xa vọng ngữ, đến chỗ tập hội, hay đến chỗ chúng hội? hay đến giữa các thân tộc5 hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc? khi được dẫn ra làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì ông biết", nếu biết người ấy nói: “T6i bief; nếu không biết, người ấy nói: "Tôi không biết"; hay nếu không thấy, người ấy nói: "TQi không thAy"; nếu ấy, người ấy nói: "T6i thấy." Như vậy? lời nói của người ấy không trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ, hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì. Từ bỏ nói hai lưỡi, tránh xa nói hai lưỡi? nghe điều gì ở chỗ này, không đi đến chỗ kia nói để sanh chia rẽ ở những người này; nghe điều gì ở chỗ kia không đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy, người ấy sống hòa hợp những kẻ ly gián, tăng trưởng những kẻ hòa hợp, ưa thích hòa hợp, vui thích hòa hợp, thích thú hòa hợp, nói những lời đưa đến hòa hợp. Từ bỏ lời nói độc ác, tránh xa lời nói độc ác, những lời nói nhu hòa5 đẹp tai, dễ thương,

4 DI. 4.

thông cảm đên tâm, tao nhã, đẹp lòng nhiêu người, vui lòng nhiêu người, người ấy nói những lời như vậy. Từ bỏ lời nói phù phiếm, tránh xa lời nói phù phiếm, nói đúng thời, người ấy nói những lời chân thật, nói những lời có ý nghĩa, nói những lời về Chánh pháp, nói những lời về Luật? nói những lời đáng được gìn giữ. Vì nói hợp thời nên lời nói thuận lý? có mạch lạc, hệ thống, có ích lợi. Như vậy? này các gia chủ, có bốn loại khẩu hành đúng pháp5 đúng chánh đạo. Và này các gia chủ, thế nào là ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo? Ở dây, này các gia chiỉ, có người không có tham ái? không tham lam tài vật của kẻ khác, không nghĩ rằng: "Oi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!,, Lại có người không có tâm sân, không khởi lên hại ý, hại niệm, nhưng nghĩ rằng: "Mong rằng những loài hữu tình này sống không thù hận? không oán thù, không nhiễu loạn5 được an lạc5 lo nghĩ tự thân!”5 Người ấy có chánh kiến, không có tưởng điên đảo: "Có bố thí, có kết quả của bố thí, có tế lễ, có cúng dường, các hành vi thiện ác có kết quả dị thục, có đời này, có đời sau, có mẹ, có cha, có các loại hóa sanh, trong đời có các Sa-môn, Bà-la-môn chơn chánh hành trì, chơn chánh thành tựu, sau khi tự tri, tự chứng lại tuyên bố cho đời này và đời sau.” Như vậy? này các gia

chủ5 có ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Như vậy, do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh đạo, này các gia chủ, ở dây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, thiên giới, cõi đời này. 442. Này các gia chiỉ, nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo, mong ước: "Oi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh vào đại phú gia vương tộc Sát-dế-ly!" Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, được sanh vào đại phú gia vương tộc Sát-đế-ly. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Này các gia chủ, nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh dạo, mong ước: "Oi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh vào đại phú gia Bà-la-môn... đại phú gia gia chủ!,, Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, được sanh vào đại phú gia gia chủ. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Này các gia chủ, nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo, mong ước: "Oi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh thân hữu với chư thiên Tứ Thiên Vương,... với chư thiên cõi trời Ba Mươi Ba,. với chư thiên Dạ-ma,. với chư thiên Đâu-suất-đà?... với chư thiên Hóa Lạc,...với chư thiên Tha Hóa Tự Tại,. với chư thiên Phạm Chúng,... với chư thiên Quang thiên,... với chư thiên Thiểu Quang thiên,... với chư thiên Vô Lượng Quang thiên,... với chư thiên Quang Âm thiên,... với chư thiên Tịnh thiên,... với chư thiên Thiểu Tịnh thiên,... với chư thiên Vô Lượng Tịnh thiên,... với chư thiên Biến Tịnh thiên,... với chư thiên Quảng Quả thiên,... với chư thiên Vô Phiền thiên?... với chư thiên Vô Nhiệt thiên,... với chư thiên Thiện Hiện thiên,... với chư thiên Thiện Kiến thiên,... với chư thiên sắc Cứu Cánh thiên,... với chư thiên Hư Không Vô Biên Xứ thiên,...

5 Attãnam parỉharantũ. Xem M. I. 288.

với chư thiên Thức Vô Biên Xứ thiên,... với chư thiên Vô Sở Hữu Xứ thiên,... với chư thiên Phi Tưởng Phi Phi Tưởng Xứ thiên!Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung được sanh thân hữu với chư thiên Phi Tưởng Phi Phi Tưởng Xứ thiên. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo. 443. Khi nghe nói vậy, các gia chủ Bà-la-môn ở Sãlã bạch Thế Tôn: Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày những ệì bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tôi để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy? Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện để trình bày. Và nay chúng con xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp và quy y chúng Tỷ-kheo, mong Tôn giả Gotama nhận chúng con làm đệ tử? từ nay trở đi cho đen mạng chung, chúng con trọn đời quy ngưỡng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.